

Vaalan Oulujokivarren rantaosayleiskaava-alueen inventointi

Kainuun Museo
Esa Suominen 2006

Vähänt
30.3.2007
Päivi Karikainen

Sisältö

Tiivistelmä	2
Inventoinnin tarkoitus	3
Alueen maasto	3
Tutkimushistoria	3
Inventoinnin tulokset.....	5
Kohdekuvaukset.....	5
Vaala 69 Aho	5
Vaala 70 Mannermaa	9
Vaala 71 Nuojuanlampi 1	11
Alueelta ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset	13
Vaala 25 Askolankangas.....	13
Vaala 24 Kanttura	13
Vaala 26 Lamminaho	13
Vaala 28 Koivuniemi	14
Vaala 29 Niskakosken kk.....	14
Vaala 30 Karppila	14
Vaala 31 Lassila	14
Vaala 53 Kiviojankangas	15
Vaala 72 Järvenharju.....	15
Vaala 32 Vintteri A	15
Vaala 34 Järvelä B	15
Vaala 35 Lepistö	16
Vaala 36 Kankaanniemi	16
Vaala 33 Järvelä A	16
Vaala 37 Rintelä.....	16
Kuvataulu	18

Tiivistelmä

Yleiskaava-alueen inventointi
Kainuun Museo
Inventoija: Esa Suominen

Vaalan Oulujokivarteen laaditaan rantaosayleiskaavaa. Kaava-alueella on tehty muinaisjäännösinventointi vuonna 1969 osana Vaalan kunnan perusinventointia. Inventointi on siten lähes neljäkymmentä vuotta vanha ja siis vanhentunut. Siksi alueelta tehtiin kaavan laatimista varten täydennysinventointi. Inventoinnin tarkoituksena oli minimoida mahdollisuus, että kaavassa osoitetaan rakentamista muinaisjäännöskohteelle. Siksi inventointi keskittyi alueille, joiden maankäyttötarkoitusta suunnitellaan kaavassa muutettavan sekä myös jossain määrin tällaisten alueiden lähiympäristöön. Inventoinnissa ei käyty selvittämässä ennestään tunnettujen muinaisjäännösten kuntoa, se jäi tehtävän rajauksen ulkopuolelle.

Ennestään kaava-alueelta tunnettiin 15 kiinteää muinaisjäännöstä. Niistä 13 on kivikautisia asuinpaikka, yksi on pyyntikuoppakohde ja yhdellä kohteella on asuinpaikka sekä pyyntikuoppia ja ilmeisesti myös muita kuoppajäännöksiä. Inventoinnissa löytyi kolme ennestään tuntematonta muinaisjäännöstä, kaikki kuoppajäännöksiä. Todennäköisimmän se ovat pyyntikuoppien jäännöksiä. Kahdessa kohteessa on vain yksi kuoppa, kolmannessa kuoppia on ainakin 19. Kohteiden ajoitusta ei pystytty määrittämään, maannoksen perusteella ne vaikuttavat kuitenkin esihistoriallisilta.

Löydöt: -

Kenttätyöaika: 29.9., 2.10. ja 4.10.

Tutkimuskustannukset: Vaalan kunta (matkakorvaukset)

Tutkimusraportti: Esa Suominen joulukuu 2006 Kainuun Museon ja Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Kajaanissa 20.12.2006

Esa Suominen

Inventoinnin tarkoitus

Inventointi tehtiin Vaalan Oulujokivarren rantaosayleiskaavan laadintaa varten. Kaava-alue käsittää Oulujoen rannat Utajärven rajalta Jylhämän voimalaitoksen yläpuolelle sekä myös Järvikylään, Järvenjärven ja Keskijärven ympäristöön asti. Rajaus on merkitty karttaan sivulla 4.

Inventoinnin teki Kainuun Museon arkeologi Esa Suominen virkatyönä, Vaalan kunta maksoi inventoinnin matkakustannukset. Maastotyöhön käytettiin aikaa kolme päivää: 29.9., 2.10. ja 4.10. Inventoinnissa käytiin läpi kaavassa rakennettaviksi merkittäviä kohtia. Tarkoituksena oli siis yrittää varmistaa, että muinaisjäännösten päälle ei osoiteta rakentamista. Tehtävän luonteen takia ennestään tunnettuja kohteita en inventoinut. Samoin rakentamatta jäävillä alueilla kävin vain satunnaisesti.

Alueen maasto

Oulujoki virtaa pääosin syvässä, hiekkamaahan kuluneessa uomassa. Rantatörmä on monin paikoin hyvinkin jyrkkä, sen päällä maa on melko tasaista. Rantaa on paikoin raivattu pelloksi, eniten Utajärven rajan läheisyydessä ja Järvikylässä. Muuten ranta on enimmäkseen mäntykangasta. Järvikylässä rannat ovat matalaa ja pusikkoista suoperäistä maata.

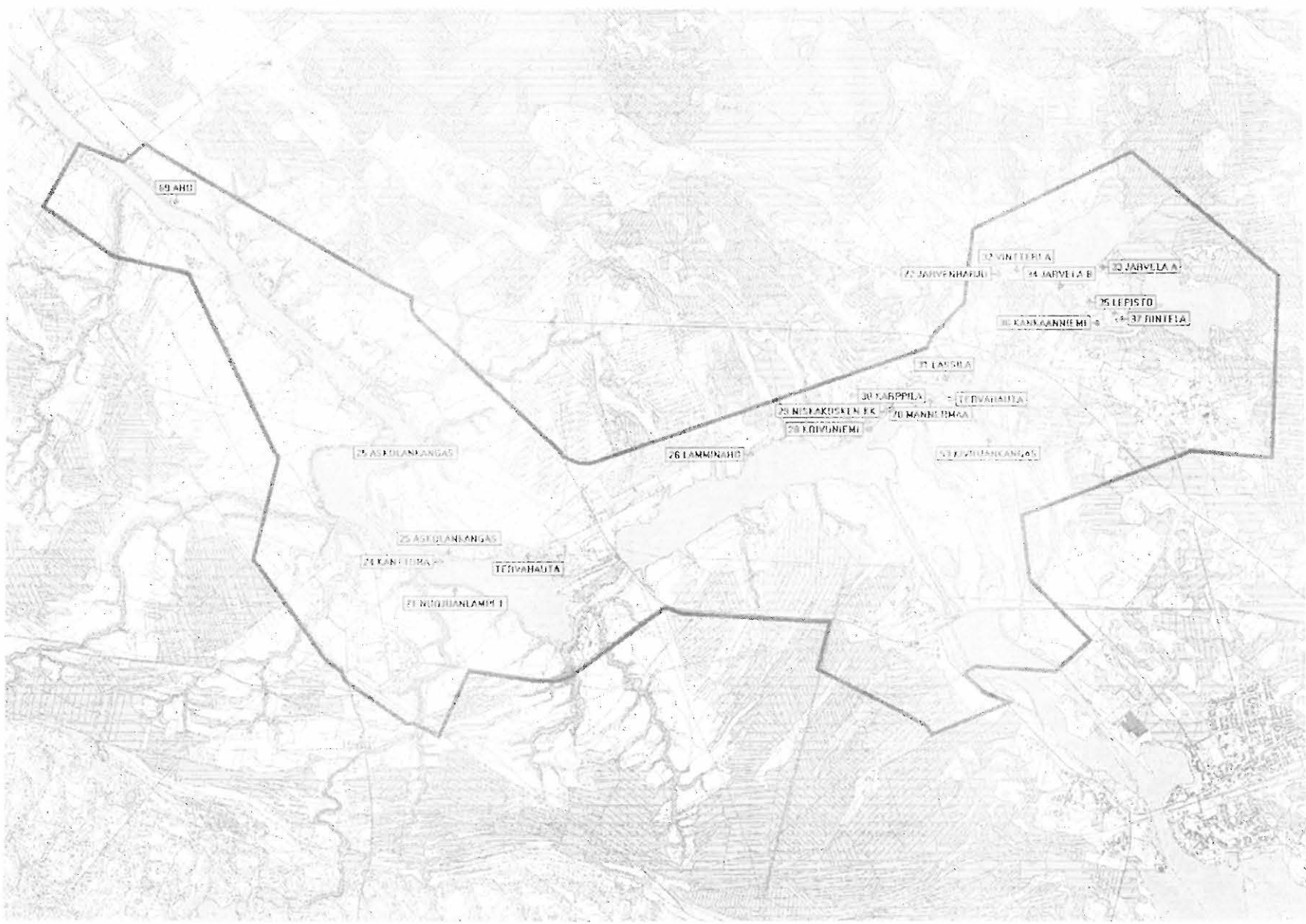
Oulujoki on valjastettu sähkötuotantoon ja inventoitavalla alueella on kaksi voimalaitosta, Jylhämä ja Nuojua. Niiden yläpuolella olevat patoaltaat ovat nostaneet huomattavasti veden pintaa ja siten luonnontilaisen joen rannat ovat altaiden vaikutusalueilla jääneet veden alle. Myös muita muutoksia on tapahtunut; varsinkin Jylhämän alapuolella on hieman vaikea hahmottaa, kuinka luonnontilainen joki on virrannut.

Tutkimushistoria

Kohteena olevaa aluetta ovat inventoineet Matti Huurre vuonna 1954 sekä Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä vuonna 1969. Huurteen inventoinnissa kyse oli Utajärven inventoinnista. Kohta inventoinnin jälkeen osia Utajärvestä liitettiin Säräisniemeen ja näin muodostettiin Vaalan kunta. Vuonna 1969 kyseessä oli Vaalan perusinventointi. Sen jälkeen alueelle on tehty vain joitain yksittäisiä tarkastusmatkoja. Lisäksi vuonna 2005 museoviraston koekaivausryhmä Simo Vanhatalon johdolla kartoitti Askolankankaan kuoppajäännökset sekä tutki niistä yhden.

Alueelta tunnettiin ennen inventointia 14 kiinteää muinaisjäännöstä. Niistä 13 on kivikautisia asuinpaikkoja, yhdessä näistä on asuinpaikan lisäksi pyyntikuoppia ja ilmeisesti myös muita kuoppajäännöksiä. Yksi on pyyntikuoppakohde. Kohteet on merkitty karttaan sivulla 4.

Näiden lisäksi Pukemanniemestä on tietoja kivikautisesta asuinpaikasta, mutta se on ilmeisesti kokonaan tuhoutunut voimalaitostöissä. **Pukemaniemi** on merkitty Vaalan muinaisjäännösluetteloon numerolla 27, vuoden 1969 inventoinnissa se on numero 87.

Kaava alue ja kertomuksessa mainitut kohteet

Inventoinnin tulokset

Inventointimenetelmänä oli perinteinen runsas koepistojen kaivaminen lapiolla sekä maanpinnan tarkastelu kohdissa, joissa pintakasvillisuus puuttui. Tarkoitus oli löytää kivikautistyyppisiä asuinpaikkoja. Noilla menetelmillä en kuitenkaan löytänyt mitään. Inventoinnissa löytyneet kolme kohdetta ovat kaikki kuoppajäännöksiä, ilmeisesti pyyntikuoppia. Lisäksi havaitsin **kaksi tervahautaa**, jota ei ole merkitty perus-/maastokarttoihin. Toinen sijaitsee joen pohjoisrannalla Nuojuan voimalaitoksesta runsaat 0,8 kilometriä länteen kohdassa p = 7164400, i = 3485550, toinen joen etelärannalla, Kankaanjoen suusta 0,7 kilometriä länsilounaaseen, kohdassa p = 7165920, i = 3489624. Löytyneet kohteet ja myös mainitut tervahaudat on merkitty karttaan sivulla 4. Ne kaikki sijaitsevat peruskartan 3423 07 NUOJUA alueella.

Kohdekuvaukset

Vaala 69 Aho

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000 00 6339

Ajoitus: Esihistoriallinen aika

Tyyppi: Pyyntikuoppa-alue

Rauhoitusluokka: II

Peruskartta: 3432 07 NUOJUA

Koordinaatit: P = 7167 837, I = 3482 110, K = 102,5

Kylä: Niska

Alue: Törmänkylä

Kiinteistötunnus: 78540400220042 ja 78540400220043

Suunta ja etäisyys Vaala kirkosta: länsiluoteeseen 11,5 km

Inventointipäivä: 4.10.2006-

Havaintomahdollisuudet: Kohtuulliset

Kohteen laajuus: 0,5 x 0,1 km

Laajuuden arviointiperuste: Kuopat

Valokuvat: KaiM 7206:3. Kuoppa 5 idästä.

Aiemmat tutkimukset: -

Sijainnin ja maaston kuvaus:

Kohde sijaitsee Oulujoen Ylisuvannon koillisrannalla 0,6–1,0 kilometriä Utajärven rajasta, Ahon talon pellon ja pohjoisesta laskevan Aro-ojan välisellä kolmiomaisella metsäalueella. Oulujoen rannassa on noin kymmenen metrin korkuinen jyrkkä törmä, joka päällä alkaa tasainen hiekkamaa. Se kasvaa pääosin nuorehkoa mäntymetsää, varsinkin idässä. lähellä Aro-ojan suuta on runsaasti katajaa. Aluskasvillisuutena on puolukkaa ja paksua sammalta.

Inventointihavainnot kohteesta:

Kohteiden koordinaatit perustuvat yhteen Garmin etrex Vista GPS laitteella otettuun mittaukseen. Kuvauksessa kerrotut etäisyydet on mitattu askelin, joten mitat ovat vain suuntaa antavia. Kuljin alueen pellon reunasta niemen kärkeen ja takaisin ja mittasin kulkiessani kuoppien koordinaatteja. Koska laitteen epätarkkuus on kymmenen metrin luokkaa enkä millään tavoin merkinnyt mittaamaani kuoppaa, on periaatteessa on mahdollista, että mittasin saman kuopan sekä meno- että tulomatalla. En kuitenkaan pidä sitä todennäköisenä. Sen sijaan pidän todennäköisenä, että alueella on kuoppia enemmänkin. Alueen tarkempi kartoittaminen olisi vaatinut huomattavasti aikaa ja tarkemmat työvälineet. Katsoin, että saavutettu tulos on riittävä tätä inventointia varten.

Kuoppa 1, p = 7167 842, i = 3482 129. Noin 15 metriä pellon reunasta itään, 30 metrin päässä rantatörmästä. Kuopan ja pellon välissä pohjoisessa on kaikenlaista romua auton raadosta alkaen. Kuoppa on hieman epämääräinen. Sen läpimitta on 4,5 ja syvyys 0,6 metriä. Reunalla on turpeen alla harmaa huuhtoutumiskerros. Sen sijaan pohjalla on turpeen alla ruskeaa hiekkaa, mutta syvenmällä näyttää vastaan tulevan harmaata hiekkaa. Kuopan pohjoisreuna näyttää kaivellulta, pohjalla oleva ruskea hiekka saattaa olla peräisin siitä. Todennäköisimmin kyseessä on pyyntikuopan jäännös.

Kuoppa 2, p = 7167 831, i = 3482 134. Edellisestä noin 10 metriä kaakkoon on neljän metrin läpimittainen ja 0,8 metrin syvyinen kuoppa. Siinä on turpeen alla sekä reunalla, että pohjalla harmaa huuhtoutumiskerros.

Edellisestä viitisen metriä pohjoiskoilliseen on romulla täytetty, kolmen metrin läpimittainen kuoppa. Se vaikutti melko uudelta. Tämän kaakkoispuolella on pitkä, 6 x 2 metrin kokoinen, samoin uusi kuoppa. Siitä neljä metriä itään on myös uusi kuoppa, jonka jatkoksi etelässä, männyn toiselta puolelta on vielä kaivettu maata.

Kuoppa 3, p = 7167 806, i = 3482 174. Kuopasta 2 neljäkymmentä metriä itäkaakkoon, sammalikossa on vähän epämääräiseltä vaikuttava 2 x 3 metrin kokoinen. 0,6 metriä syvä kuoppa.

Kuoppa 4, p = 7167 802, i = 3482 191. Edellisestä vajaan kaksikymmentä metriä itään, samoin paksussa sammalikossa on kahden metrin läpimittainen ja puolen metri syvyinen kuoppa.

Kuoppa 5, p = 7167 813, i = 3482165. Kuoppien 2 ja 3 välissä on kaunis kolmen metrin läpimittainen ja puolen metrin syvyinen kuoppa.

Kuoppa 6, p = 7167 837, i = 3482 110. Aivan pellon reunassa, runsaat 10 metriä rantatörmästä on pyöreä, säännöllinen 3,5 metrin läpimittainen ja 0,5 syvyinen kuoppa. Pohjalla on turpeen alla harmaa hiekka.

Kuoppa 7, p = 7167 759, i = 3482 275.

Kuoppa 8, p = 7167 767, i = 3482 277.

Kuoppa 9, p = 7167 779, i = 3482 301.

Kuoppa 10, p = 7167 758, i = 3482 333. Varsin suuri. läpimitta 5–6 ja syvyys puolitoista metriä.

Kuoppa 11, p = 7167 656, i = 3482 499. Vähän epämääräinen.

Kuoppa 12, p = 7167 710, i = 3482 426. Vähän epämääräinen.

Kuoppa 13, p = 7167 789, i = 3482 342. Kaunis, selkeä kuoppa.

Kuoppa 14, p = 7167 790, i = 3482 337. Kaunis, selkeä kuoppa.

Kuoppa 15, p = 7167 773, i = 3482 314.

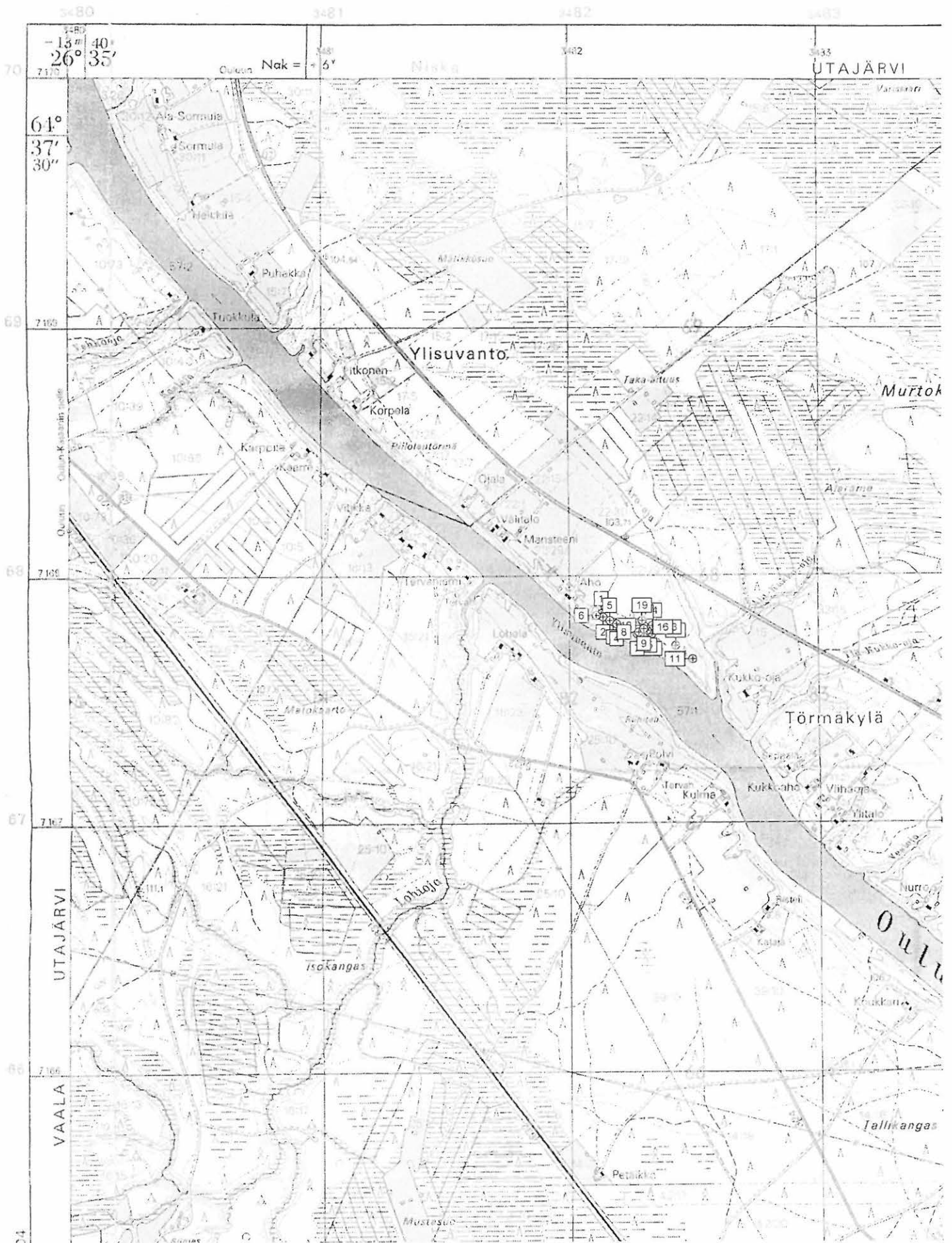
Kuoppa 16, p = 7167 784, i = 3482 307.

Kuoppa 17, p = 7167 789, i = 3482 303.

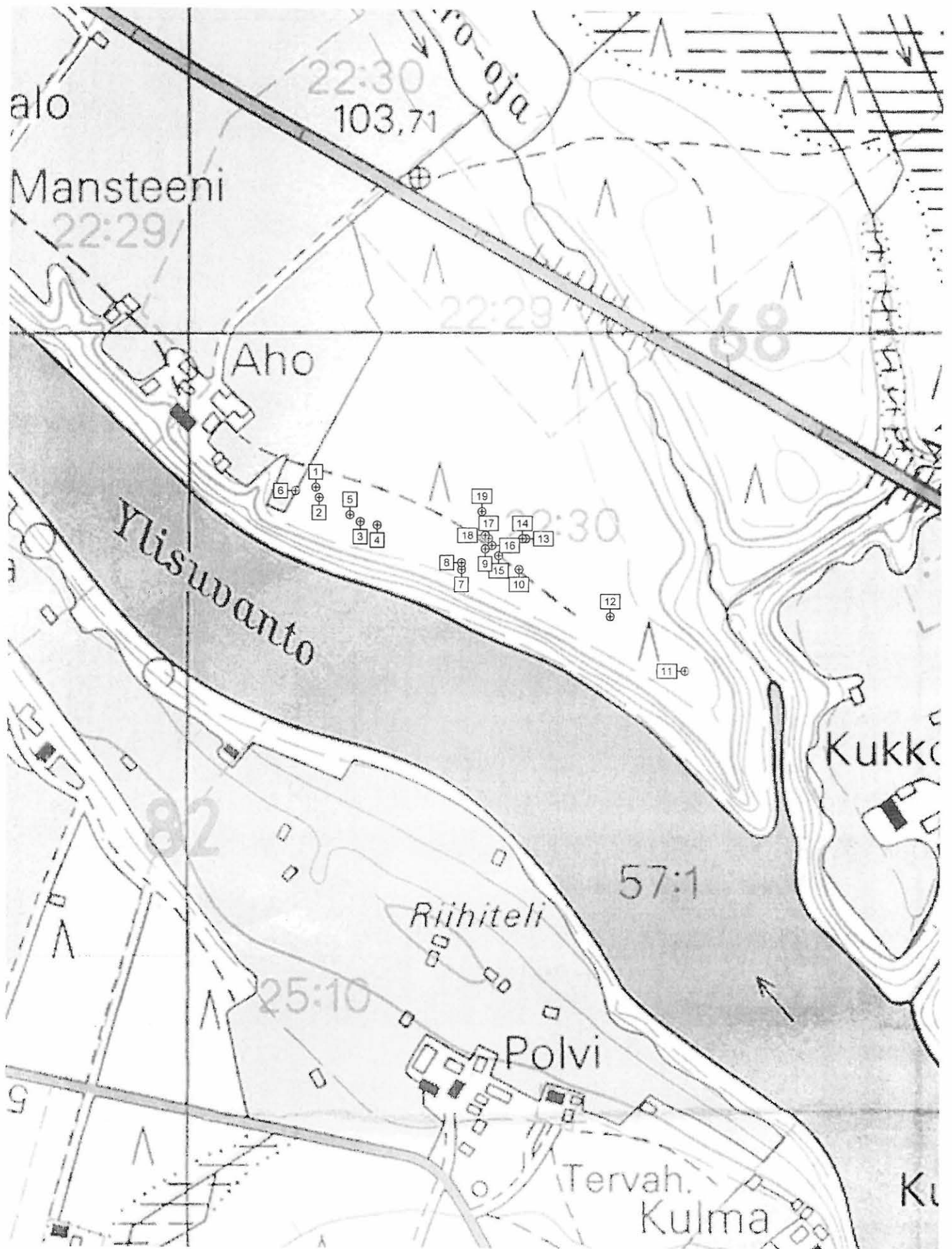
Kuoppa 18, p = 7167 794, i = 3482 298.

Kuoppa 19, p = 7167 815, i = 3482 295.

Ainakin valtaosa kuopista lienee pyyntikuoppien jäännöksiä.

Peruskartta 3423 07 NUOJUA 1:20 000 vuodelta 1980.

Suurennos mittakaavaan 1:5000 peruskartasta 3423 07 NUOJUA 1:20 000 vuodelta 1980.

Vaala 70 Mannermaa

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000 00 6340

Ajoitus: Esihistoriallinen aika

Tyyppi: Pyyntikuoppa

Rauhoitusluokka: II

Peruskartta: 3432 07 NUOJUA

Koordinaatit: P = 7165 905, I = 3489 442, K = 115

Kylä: Niska

Alue: Törmänkylä

Kiinteistötunnus: 78540400320007

Suunta ja etäisyys Vaalan kirkosta: länsiluoteeseen 4,5 km

Inventointipäivä: 2.10.2006

Havaintomahdollisuudet: Melko huonot

Kohteen laajuus: Kuoppa

Laajuuden arviointiperuste: Näkyvä kuoppa

Valokuvat: KaiM 7206:2. Kuoppa luoteesta.

Sijainnin ja maaston kuvaus:

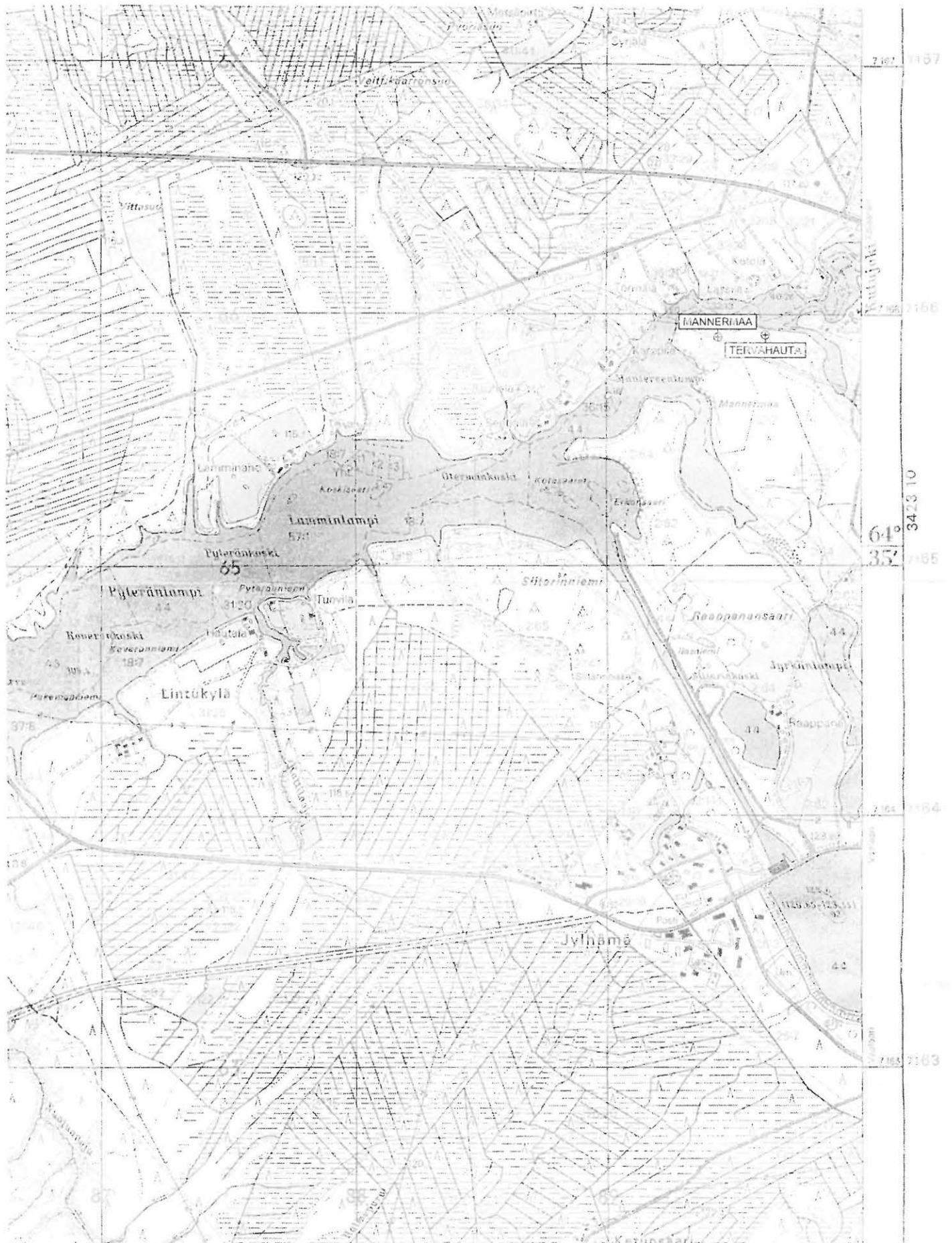
Kohde sijaitsee Kutujoen ja Mantereenlammen välisessä niemessä joen eteläpuolella, Jylhämän voimalaitoksesta 2,1 kilometriä pohjoiseen. Paikka on sähkölinjan alla ja voimalinjan vieressä 80 metrin päässä etelässä olevasta pellostä. Pellon ja kohteen välissä on pieni notkelma.

Mantereenlampi on entinen Oulujoen haara. Nyt vesi kulkee vain läntisintä haaraa pitkin Jylhämän voimalaitoksen kautta. Alempana oleva Nuojuan voimalaitos on nostanut vedenpintaa vielä Kutujoessakin. Alueella on siten tapahtunut melkoisia muutoksia. Kohteen ympäristöstä metsä on hakattu ja lounaispuolelta maanpintaakin on käsitelty. Nyt paikka kasvaa pientä havupuuta ja katajaa, aluskasvillisuutena on jäkälää ja sammalta. Maaperä on hiekkää.

Inventointihavainnot kohteesta:

Paikalla on 4,5 metrin läpimittainen ja 0,7 metrin syvyinen kuoppa. Sekä sen pohjalla että reunalla on turpeen alla selvä harnaa huuhtoutumiskerros. Kaikesta päätellen kyseessä on esihistoriallisen pyyntikuopan jäännös.

Yritin turhaan löytää ympäristöstä lisää kuoppia. Tiheä ja pöheikköinen kasvillisuus saattoi vaikuttaa lopputulokseen. Tein niemen kärkeen runsaasti koepistoja lapiolla, mutta en havainnut mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

Peruskartta 3423 07 1:20 000 vuodelta 1980.

Vaala 71 Nuojuanlampi 1

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 1000 00 6341

Ajoitus: Esihistoriallinen aika

Tyyppi: Pyyntikuoppa

Rauhoitusluokka: II

Peruskartta: 3432 07 NUOJUA

Koordinaatit: $P = 7164\ 071$, $I = 3484\ 841$, $K = 112,5$

Kylä: Niska

Alue: Nuojuua

Kiinteistötunnus: 78540400080095 (tai 78540400080087)

Suunta ja etäisyys Vaalan kirkosta: länsiluoteeseen 7,5 km

Inventointipäivä: 29.9.2006-

Havaintomahdollisuudet: Hyvät

Kohteen laajuus: Kuoppa

Laajuuden arviointiperuste: Näkyvä kuoppa

Valokuvat: KaiM 7207:1.

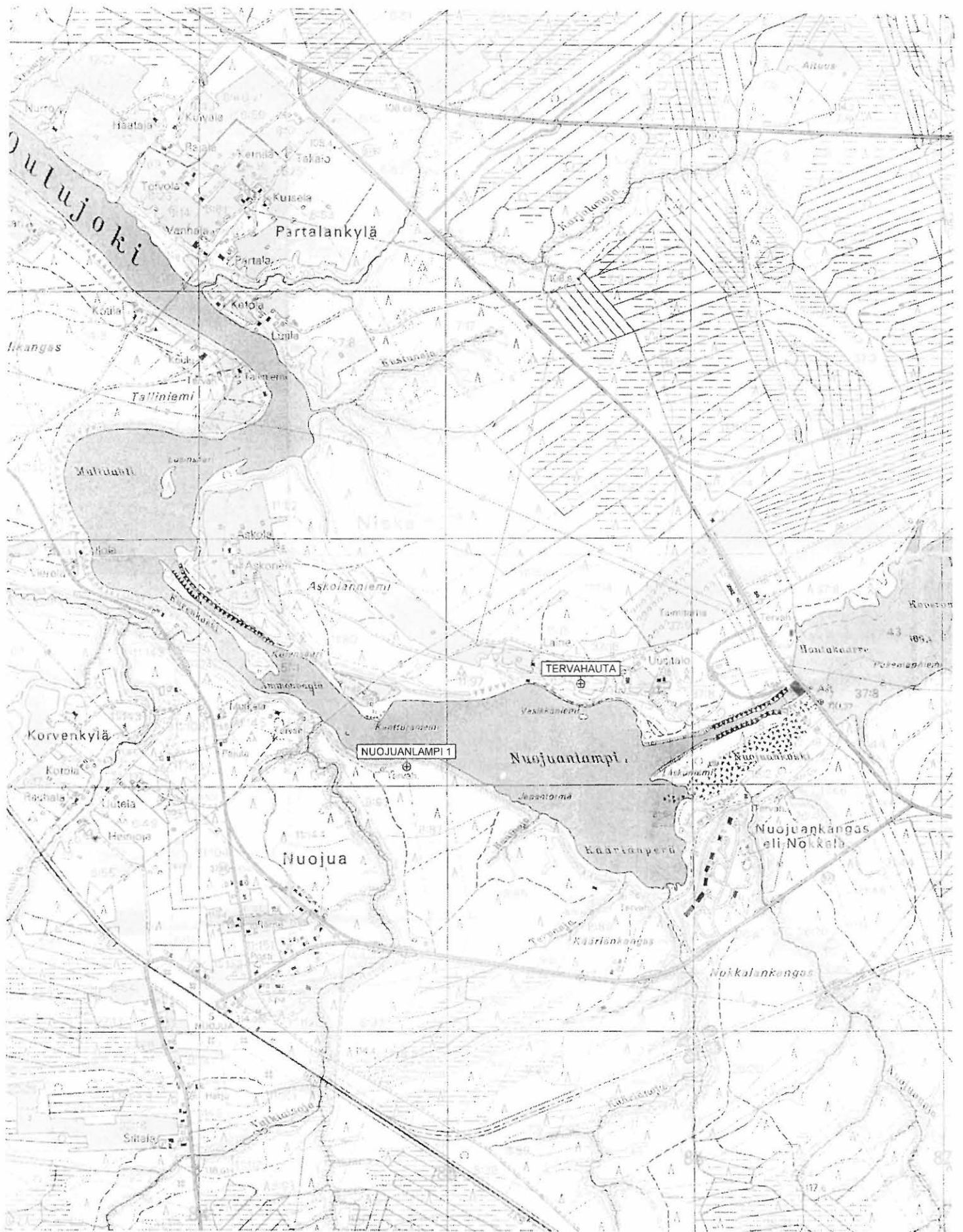
Sijainnin ja maaston kuvaus:

Kohde sijaitsee Oulujoen etelärannalla, Nuojuan voimalaitoksen alapuolella olevan Nuojuanlammen länsipäässä, 1,6 kilometriä voimalaitoksesta länteen. Joen rannassa on kartan korkeuskäyristä laskien yli 20 metriä korkea, jyrkkä törmä. Sen päältä alkaa tasainen, jäkälää kasvava mäntykangas. Nuorehkoa metsää oli äskettäin harvennettu.

Kuopan koordinaatit otin Garmin Vista GPS-laitteella (yksi mittaus). Muita maastollisia kiinnekohtia on mahdoton antaa, kuin että rantatörmään on matkaa noin 15 metriä. Kun sijoitin kohdetta koordinaattien mukaiselle paikalle kartalla selvisi, että paikka on lähellä tilan rajaa. Koska käytössä olleella laitteella mitatut koordinaatit eivät ole täysin tarkat, ei ole aivan varmaa, kumman tilan alueella se sijaitse.

Inventointihavainnot kohteesta:

Paikalla on 3,5 metriä pitkä, 2,5 metriä leveä ja 0,5 metriä syvä kuoppa. Pohja on noin metrin pituinen. Kuopan suunta on idästä länteen, se on samalla rannan suunta. Kuopan pohjalla on turpeen alla paksu harmaa kerros, reunalla normaali maannos.

Peruskartta 3423 07 NUOJUA 1:20 000 vuodelta 1980.

Alueelta ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset

Tiedot on pääosin otettu museoviraston muinaisjäänösrekisteristä.

Vaala 25 Askolankangas

Muinaisjäänösrekisterin tunnus: 785010025

Muinaisjäänöstyyppi: a) asuinpaikka, b) kuoppajäännöksiä

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7164440$, $i = 3484780$, $k = 107,5$ (asuinpaikka);

$p = 7165271$, $i = 3484360$ (kuoppa-alueen pohjoispää).

Tutkimukset: Matti Huurre 1954, inventointi. Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 52 (Kanttura). Esa Suominen 2004, tarkastus. Simo Vanhatalo 2005, kaivaus ja kartoitus.

Löydöt: KM 13601:1-6, kvartsiesineitä ja -iskoksia, palaneita luunsiruja, KM 35292:1-2, hiilinäytteitä ja kuonaa.

Kohde sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 7 km länsiluoteeseen, Oulujoen pohjoisrannalla, Nuojuanlammesta länteen olevan Kantturanniemen pohjoispuolella korkean törmän päällä. Paikalla on kivikautinen asuinpaikka ja pyyntikuoppakohde.

Asuinpaikka-alue on jyrkän harjun päällä, sähkölinjan kohdalla. Asuinpaikkalöydöt on poimittu sähkölinjan kohdalta. Paikalta on löytynyt kvartsiesineitä, -iskoksia ja palanutta luuta.

Noin kilometrin pituisella matkalla on ainakin 180 matalaa, pyöreää, halkaisijaltaan 3-4 m olevaa kuoppia, jotka ovat kahdessa muodostumassa. Kuoppia on pidetty pyyntikuoppina, mutta osa kuopista saattaa olla tervahautoja tai hiilimiiluja.

Vaala 24 Kanttura

Muinaisjäänösrekisterin tunnus: 785010024

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikka,

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA

koordinaatit: $p = 7164340$, $i = 3484700$, $k = 90$

Tutkimukset: Matti Huurre 1954, inventointi. Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 52. Esa Suominen 2004, tarkastus.

Löydöt: 17980:1-5 kivilajiesineiden katkelmia ja kvartsikaavin, kivilaji ja kvartsi-iskoksia.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 7 km länsiluoteeseen, Oulujoen pohjoisrannalla, Nuojuanlammesta länteen olevassa Kantturanniemessä. Asuinpaikka-alue on peltoa ja pihamaata. Asuinpaikkalöydöt on poimittu perunapellosta.

Vaala 26 Lamminaho

Muinaisjäänösrekisterin tunnus: 785010026

Muinaisjäänöstyyppi: asuinpaikka,

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7165380$, $i = 3487700$, $k = 115$

Tutkimukset: Matti Huurre, inventointi 1954. Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 51.

Löydöt: KM 5665:1-4, kivilajiesineitä. KM 13590:1-3 kivilajiesineitä.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,5 km luoteeseen, Oulujoen pohjoisrannalla, Lamminahon talon luona. Asuinpaikka on mahdollisesti voimalaitostyön yhteydessä tuhoutunut. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille tilan pelloilta tai aivan joen rannasta. Nuojuan voimalaitoksen valmistuttua on löytöpaikka, joka on noin 1,5 km ylöspäin padosta joen pohjoisrannalla, nähtävästi jäänyt veden alle.

Vaala 28 Koivuniemi

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010028

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka,

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7165630$, $i = 3488860$, $k = 107,5-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 86.

Löydöt: KM 9289:1-3, kivilajiesineitä ja kivilajiesineen katkelma. Inventointikertomuksen mukaan myös Oulun (=Pohjois-Pohjanmaan) museo 4474:1-4, ilmeisesti kiviesineitä.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla. Asuinpaikka-alue on rantapelttoa

Vaala 29 Niskakosken kk

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010029

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka,

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7165800$, $i = 3489020$, $k = 115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 80.

Löydöt: KM 12108, liuskekeihäänkärki. Inventointikertomuksen mukaan löytöjä on myös Oulun (=Pohjois-Pohjanmaan) museossa ja 'kansakoulun kokoelmissa'.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla olevan Mantereenlammen luoteisrannalla. Asuinpaikka-alue on piha- ja puutarhamaata.

Vaala 30 Karppila

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010030

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7165820$, $i = 3489070$, $k = 110-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 91.

Löydöt: KM 17970:1-2, hioin, kvartsi-iskos. Inventointikertomuksen yksi löytö on myös Oulun (=Pohjois-Pohjanmaan) museossa.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,2 km pohjoisluoteeseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen suulla olevan Mantereenlammen luoteisrannalla, kansakoulusta noin 100 m koilliseen.

Vaala 31 Lassila

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010031

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA,

koordinaatit: $p = 7166120$, $i = 3489580$, $k = 110-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 70.

Löydöt: KM 17970:1-2, hioin, kvartsi-iskos. Inventointikertomuksen yksi löytö on myös Oulun (= Pohjois-Pohjanmaan) museossa.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 2,3 km pohjoiseen, Oulujokeen pohjoisesta laskevan Kutujoen pohjoisrannalla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille rantapellosta.

Vaala 53 Kiviojankangas

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010053

Muinaisjäännöstyyppi: pyyntikuoppajärjestelmä

Peruskartta: 3423 07 NUOJUA

koordinaatit: $p = 7165520$, $i = 3490000$, $k = 117.5$

Tutkimukset: Esa Suominen 1990, tarkastus.

Löydöt: -

Pyyntikuopat sijaitsevat Kutujokeen laskevan kaakko-luode -suuntaisen Kiviojan lounaispuolella, ojasta nousevan korkean rinteessä päällä olevalla tasanteella. Eteläosassa aluetta rajoittaa tasanteella kulkeva Jylhämän ja Järvikylän välinen tie. Kohteen keskivaiheilla tie katkaisee kohteen kahtia ja jatkuu Kiviojan yli pohjoiseen. Kohteen pohjoisosan yli kulkee sähkölinja.

Pyyntikuopat ovat törmän reunaa seuraavana ketjuna. Lähellä kumpaakin päätä on törmän reunaa vastaan kohtisuorat kuopparivit.

Vaala 72 Järvenharju

Muinaisjäännösluettelon tunnus: 1000 00 6855

Muinaisjäännöstyyppi: asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7167180$, $i = 3490080$, $k = 120$

Tutkimukset: Esa Suominen 2005, tarkastus.

Löydöt: KM , kvartsia.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta 3,? km pohjoiseen, Järvenjärven (Yläjärven) eteläpuolella olevalla Järvenharjulla, 3,4 kilometriä Jylhämän voimalaitoksesta pohjoiseen ja Vintterin talosta 250 metriä länteen. Kvartsi-iskoksia on löytynyt harjua pitkin menevän tien eteläpuolella olevan suuren sorakuopan itäreunasta, samoin tien pohjoispuolen kuoritusta maasta sekä harjun pohjoiseen laskevasta rinteestä.

Vaala 32 Vintteri A

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010032

Muinaisjäännöstyyppi: Asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7167170$, $i = 3490280$, $k = 115-117,5$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 99.

Löydöt: KM 17972:1-2, kvartsia, palanutta luuta. (KM 25719, KM 26047; kiviesineitä ?)

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3,4 km pohjoiseen, Yläjärven lounaisrannalla, soraharjun päässä olevan pienen sorakuopan luona. Vintterin talosta noin 60 m lounaaseen, pelon reunan ja kylätien välillä. Hiekanottoapaikan länsireunalla on vanha tervahauta.

Vaala 34 Järvelä B

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010034

Muinaisjäännöstyyppi: Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7167000$, $i = 3490700$, $k = 120-122,5$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 101.

Löydöt: KM 17971:1-2, kvartsi-iskoksia, kivilaji-iskos.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Järvelän talosta 450 m lounaaseen, Yläjärven ja Alajärven välillä olevalla harjulla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille harjun päällä kulkevan tien kohdalta.

Vaala 35 Lepistö

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010035

Muinaisjäännöstyyppi: Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7166860$, $i = 3490980$, $k = 113-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 106.

Löydöt: KM 29018:1-17, kivilajiesineitä ja niiden katkelmia, piitä, kvartsi-iskoksia, palanutta luuta. KM 35173, (kivilaji-esineitä).

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Yläjärven, Keskijärven ja Alajärven välisellä niemellä Lepikko-nimisestä tilasta länteen olevalla pellolla.

Vaala 36 Kankaanniemi

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010036

Muinaisjäännöstyyppi: Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7166660$, $i = 3491060$, $k = 111-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 85.

Löydöt: KM 17968:1-2, kvartsi- ja kvartsiitti-iskoksia. Oulun (= Pohjois-Pohjanmaan museo) 4331:1-8.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Keskijärven ja Alajärven välisen Kankaanjoen pohjoisrannalla. Asuinpaikka-alue on pelto- ja metsämaata.

Vaala 33 Järvelä A

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010033

Muinaisjäännöstyyppi: Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7167000$, $i = 3490700$, $k = 120-122,5$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 77.

Löydöt: KM 9275, KM 9239:1-3, KM 9423:1-5, KM 9277:1-3, KM 17969:1-6, Oulun Museo (= Pohjois-Pohjanmaan museo) 4390:1-15: kivilaji-esineitä ja niiden katkelmia, kvartsi-iskos, kivilaji-iskos.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 4 km pohjoiskoilliseen, Yläjärven kaakkoisrannalla, Järvelän talon ympärillä olevilla pelloilla. Asuinpaikkalöydöt ovat tulleet esille peltotöiden yhteydessä.

Vaala 37 Rintelä

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 785010037

Muinaisjäännöstyyppi: Kivikautinen asuinpaikka

Peruskartta: 3423 10 VAALA

koordinaatit: $p = 7166700$, $i = 3491300$, $k = 112-115$

Tutkimukset: Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 1969, inventointi nro 107.

Löydöt: KM 25718, kiviesineitä.

Asuinpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta noin 3 km pohjoiskoilliseen, Keskijärven ja Alajärven välisen Kankaanjoen pohjoisrannalla, tilan päärakennuksesta 60-120 m kaakkoon olevan pellon alueella. Paikalta tiedetään löytyneen kiviesineitä, mutta niitä ei ole toimitettu muscon kokoelmiin.